

ŞARKÖY BAĞCILIĞINI GELİŞTİRME PROJESİ
2009 YILSONU DEĞERLENDİRME VE 2010 ÇALIŞMA PROGRAMI
TOPLANTISI YAPILDI.

Tekirdağ Valiliği İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği tarafından finanse edilen ve Tarım İl Müdürlüğü, Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve Şarköy Tarım İlçe Müdürlüğü işbirliğinde Şarköy Meslek Yüksek Okulu ve yöre belediyeleri desteği ile 2008 yılında başlatılan proje faaliyetleri 2009 yılında da devam etmiştir.

Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü koordinatörlüğünde yürütülen “Şarköy Bağcılığını Geliştirme Projesi” nin 2009 yılı faaliyetleri değerlendirme ve 2010 yılı çalışma programı konularının görüşüldüğü Proje Yürütme Kurulu Toplantısı 03/12/2009 günü, saat 14:00’da, Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Cemal Barış Toplantı Salonunda yapıldı. Toplantıya Proje Yürütme Kurulu Üyeleri; Enstitü Müdürü Dr. Yılmaz BOZ, Çiftçi Eğitim ve Yayım Şube Müdürü Necmettin KÖŞKEROĞLU, Ziraat Yüksek Mühendisi Mehmet Ali KIRACI ve Ziraat Mühendisi Cemal ÖZSU ile Şarköy İlçe Müdürlüğü’nde görevli proje personeli katılmıştır.

Toplantı Proje Koordinatörü Mehmet Ali KIRACI’nın 2009 yılı çalışma raporunun takdim edildiği sunu ile başladı.

2009 Yılı Çalışma Raporu Özeti:

2009 yılı içerisinde proje faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için il merkezinden proje mahaline toplam olarak yaklaşık **70 personel/gün mesai** gerçekleştirilmiştir. Projenin önemli faaliyetlerinden eğitim çalışmaları kapsamında Şarköy ilçe merkezi ve Mursallı köyünde olmak üzere 2 adet “Bağcılık Kursu” açılarak üreticiler, üzüm yetiştiriciliğinin çeşitli konularında Bağcılık Araştırma Enstitüsü uzman eğitimcilerinin vermiş olduğu eğitimler ile bilgilendirilmiş olup bu kurslarda toplam **433 üreticiye** Şarköy Halk Eğitim Merkezi aracılığıyla belge verilmiştir. Yine eğitim çalışmaları kapsamında Sofuköy ve Mursallı Köylerinde 2 adet “Bağlarda Yongalı Göz Aşısı Yapımı” adı altında günübirlik uygulamalı eğitimi düzenlenmiştir. Enstitünün 2 uzman personeli yanı sıra 1 aşısı ustası ile verilen bu eğitimlerde toplam **29 üretici** bu aşısı yapabilecek düzeye gelmiştir.

Proje kapsamında en önemli çalışmalardan biri olan **araştırma çalışmaları** kapsamında **Telli Terbiye Sistemleri ile Sofralık Üzüm Yetiştiriciliğinde Sulama** denemeleri için Sofuköy’de bir bağ kurulmuştur. Dönem içerisinde bağın yıllık bakım ve yetiştirme işlemleri yapılmıştır. Ayrıca yörenin önemli sofralık çeşidi olan Cardinal üzüm çeşidi bağlarında son yıllarda hastalık ve verim bakımından yaşanan sorunların çözümü için yürütülen **Klon Seleksiyonu Islahı** araştırma çalışmaları devam etmektedir.

Yöre üreticilerinin desteklenmesi amacıyla 2008 yılında olduğu gibi;

- 1) Amerikan Asma Fidanı Dağıtımı(Geri ödemesiz)
- 2) Aşılı Asma Fidanı Dağıtımı(Geri ödemesiz)
- 3) Aşılama Materyali Dağıtımı(Geri ödemesiz)
- 4) Telli Terbiye Sistemi için Malzeme(Bağ direği, tel vb.) Dağıtımı(Geri ödemeli) yapılmıştır.

Bu çalışmalar kapsamında 2008 ve 2009 yıllarında dağıtılan fidan ve telli bağ destek sistemi malzemeleri miktarları aşağıdaki çizelgede görülmektedir. Çizelgeden görüleceği üzere proje kapsamında iki yılın toplamı itibariyle **238 üretici desteklenmiş** ve desteklemelerle kurulan bağ alanı **718,7 da’a** ulaşmıştır. Fidan ve aşısı kalemleri 4-23 Mart tarihleri arasında üreticilere buldukları köylerinde teslim edilmiştir.

Yeni tesis alanlarda uygun anaç seçimi yanı sıra mevcut bağ alanlarında uygun gübreleme tavsiyeleri yapılmasına olanak tanınması amacıyla, proje faaliyet takviminde belirlenen süre içerisinde toplam **177 toprak numunesi analiz edilmiştir**. Analiz sonuçları Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü konu uzmanları tarafından incelenmiş olup,

toprak/anaç ilişkileri yönünden anaç; bitki besin elementleri yönünden gübreleme tavsiyeleri yapılarak numune sahipleri üreticilere iletilmiştir.

DESTEKLEME TÜRÜ	DESTEKLENEN		
	Üretici Sayısı(Adet.)	Alan (da)	Fidan/Göz Miktarı (Adet)
Amerikan Asma Fidanı	42+91 = 133	241,1+131,4= 372,5	72.000+50.200 =122.200
Aşılı Asma Fidanı	11+10 = 21	32,4+26,1 = 58,5	7.975+8.300 = 16.275
Aşı Kalemı	5+42 = 47	17,7+158,0 = 175,7	11.100+100.700 = 111.800
Yüksek Sistem Bağ Destek Malzemesi	8+29 = 37	39,7+72,3 = 112,0	6600 Adet bağ direği, 6600 kg tel ve 2320 Adet Ankraj
TOPLAM	115+123 = 238	330,9+387,8= 718,7	-

Proje faaliyetleri kapsamında Şarköy Merkez ve Çınarlı Köyünde kurulan 2 erken uyarı sistemi yıl içerisinde tam olarak kullanılmaya başlanmıştır. Bu iki noktadaki iklim istasyonlarından alınan verilerin değerlendirilmesi sonrası bağ mildiyösü ve salkım güvesi Zaralısına karşı üreticilere ilaçlama uyarıları olanaklı hale gelmiştir. Ancak Şarköy Merkez lokasyonunda bulunan sistemin randımanlı olarak çalışmadığı tespit edilmesi üzerine bu sistemin tam etkin olarak çalışması için gerekli çalışmalar başlatılmıştır.

Salkım güvesinde 2 Haziran, 9 Temmuz ve 24 Ağustos tarihlerinde 3 döl için ilaçlama uyarıları iletilmiştir. Bu kapsamda SMS programı üzerinde toplam **3505 kısa mesaj** gönderilerek bilgilendirme yapılmıştır.

Ayrıca bağ mildiyösünde sistem devamlı takip edilmiş olup erken dönemde ve zararın maksimum olacağı vejetasyon döneminde iklim koşullarının uygun girmemesinden dolayı sistem bu hastalığa karşı risk vermemiş olduğundan üreticilere bu konuda uyarı iletilmemiştir.

Yıl içerisinde proje uygulamaları hakkında üreticilerin görüşlerinin belirlenmesi projenin devam eden yıllardaki faaliyetlerinin planlaması açısından önem arz etmektedir. Bu nedenle 2008 ve 2009 yıllarında yapılan çalışmaların üretici açısından olumlu/olumsuz, etkili/ etkisiz bulunduğu ve üreticilerin maksimum faydayı nasıl sağlayabileceğinin belirlenebilmesi amacıyla düzenlenen anket çalışması ile üretici görüşleri alınmıştır.

Bu anketlerin değerlendirilmesi sonucunda; projeden fidan/ aşı kalemı telli sistem bağ destek malzemesi olarak desteklenen üreticilerin **tamamına yakın bir oranı projenin devam etmesi ve bu desteklerin 2010 yılında da verilmesi talebinde** oldukları belirlenmiştir. Eğitim çalışmaları konusunda ise üreticilerin tamamı bu çalışmalardan önemli bilgiler aldıklarını belirterek bu eğitimlerin devamının uygun olacağını ifade etmişlerdir.

Bağ topraklarından numune alıp analiz ettiren üreticilerin yine tamamı gübreleme tavsiyelerinin kendilerine ulaştırıldığını ifade ederek bu çalışmanın devam etmesini istemekte ve üreticilerin %64'ü tavsiyelere uyararak fayda gördüklerinin belirtmişlerdir.

Üreticilere projenin geneli ile ilgili olarak sorulan sorulara verdikleri cevaplar değerlendirildiğinde; **yöre bağıcılığı için önemli ve gerekli bir proje olarak görülmesine(%91)** karşın bağıcılığının sorunlarına çözümler getirebilmesi konusunda görüş beyanında çekimser kalanların önemli oranlarda olması dikkat çekicidir. Projenin daha etkili olabilmesi için yöreye yeni çeşitlerin kazandırılmasını, hastalık ve zararlılarla ilgili mücadele desteğini, yörede kooperatif/birlik şeklinde bir üretici örgütünün kurulmasının önemli

olacağını ve bağ bozumu/festival şeklinde etkinliklerin yörenin daha iyi tanıtımına olanak tanıyabileceğini belirtmişlerdir.

Yörede projenin uygulandığı son 2 yıllık dönemde, çeşitlerin pazar değerinin düşüklüğü nedeni yanında çok yaşlı olan bağların sökülmesi(49,7 da) yanı sıra bir taraftan yeni bağ dikimleri(65,4 da) de devam etmektedir. Aşağıdaki çizelgede görüldüğü gibi anket yapılan üreticilerden 13 üretici son iki yıllık dönemde bağ diktiğini 10 üretici ise söktüğünü belirtmiştir. Dikilen bağların çeşitleri ise %41,3 oranında şaraplık çeşitlerdir. Henüz anaç fidan olan bağların ise çoğunlukla sofralık çeşitlere aşılanacağı düşünülürse dikilen çeşitlerde yarı yarıya sofralık ve şaraplık dengesinin olduğunu söylemek mümkündür. **Ancak Semillon, Cinsaut ve Gamay çeşitlerinde ağırlık kazanan bağ sökümleri ile ibre sofralık çeşitlere dönmektedir. Üreticilerin %77'si de buna paralel olarak köylerindeki yeni bağ dikimlerinin daha çok sofralık çeşitlerden olduğunu belirtmişlerdir.**

BAĞ DİKİMİ		BAĞ SÖKÜMÜ	
Üzüm çeşidi	Oran	Üzüm çeşidi	Oran
1-Anaç	%35,8	1-Sofralık	%6,0
2-Sofralık	%22,9	2-Şaraplık	%94,0
3-Şaraplık	%41,3		
Üretici Sayısı	13	Üretici Sayısı	10
Bağ Alanı	65,4	Bağ Alanı	49,7

Rapor hakkında yapılan değerlendirmeler sonrasında, projenin 2010 yılında da ana faaliyetler bazında sürdürülmesi ve bu çalışmalara ait takvim ile usullerin belirlenmesi konusunda gerekli kararlar alındı. Alınan karar gereği olarak proje desteklerinden yararlanmak isteyen üreticilerin taleplerini Şarköy İlçe Tarım Müdürlüğü'ne son iletme tarihi 31 Aralık 2009 olarak belirlenmiştir.